

3. s. i advent 2021- Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 22,20-32, Jes40:1-8, 1. Kor 4:1-5, Matt11:1-10, II Matt 11: 11-19

Herrens vegrydder.

Døperen Johannes som hadde fått i oppdrag å rydde veg for Herren. Det gjorde han ved å forkynne lov og dom, men også ved å forkynne evangeliet og døpe folk med en dåp til syndenes forlatelse. Nå sitter han i fengsel. Han har akkurat sendt disiplene sine til Jesus med spørsmålet: *«Er du den som skal komme, eller skal vi vente en annen?»* Er du Jesus den Messias som vi venter på, eller skal vi vente på en annen? Johannes sine disipler var ikke faste i sin tro, nå vil Johannes at de skal få et møte med Jesus og høre fra ham selv hvem han var. Jesus svarer ved å vise til det som skjer rundt han: *«Blinde ser, og lamme går, spedalske renses, og døve hører, døde står opp, og evangeliet forkynnes for fattige. Og salig er den som ikke faller fra på grunn av meg.»* Svaret viser til at Jesus er oppfyllelsen av profetenes ord, Jesus er den som profetene i GT varslet om. Døperen Johannes hadde samlet mange mennesker. Jesus utfordrer folket med spørsmål om hvorfor de kommer for å høre og se døperen. Gikk dere ut i ødemarken for å se *«Et siv som svaier i vinden»* eller *«En mann kledd i fine klær»* eller *«En profet»*?

«Et siv» - det er ikke et tilfeldig bilde. Det er bilde på en person som snakker folk etter øret og innretter seg hele tiden etter flertallet og snur kappen sin etter vinden. Guds ord er ikke en norm som står fast. Bibelen er som en strikk som en kan tøyse så mye som helst bare folk er fornøyd og det er i pakt med tidens meninger og strømninger.

«En mann kledd i fine klær.» Det som er stort i menneskes øyne, de som har makt og rikdom og som ofte har stor autoritet, er mye på TV og i media og uttaler seg. Det er viktigere å lytte til kjendiser, og de som representerer makt på ulike områder, enn Skriften. De som gikk ut for å høre Johannes med slike forutsetninger ble nok skuffet. Johannes var tydelig på at Guds rike var nær, dommen er ikke langt borte. Guds ord er sant og en dag da Jesus kommer forbi sier han: *«Se, der Guds lam som bærer verdens synd.»*

Johannes var en profet. Jesus gir Johannes en god attest: *«Sannelig, jeg sier dere: Blant dem som er født av kvinner, har det ikke stått fram noen større enn døperen Johannes. Men den minste i himmelriket er større enn han.»* Hvordan skal dette forstås? Jesus sier rett ut at blant de som er født, er døperen Johannes den største. Han var veirydderen. I frelseshistorien var han større enn alle de andre profetene i det gamle testamentet. Alle profetene hadde forutsagt at en gang skulle Messias komme. Men døperen Johannes hadde med sine egne øyne sett Jesus. Johannes døpte Jesus i Jordan, og han hørte Jesu røst og ikke minst Faderens stemme fra himmelen. Døperen Johannes var den største. Jesus bekrefter det ved å si *«Sannelig, jeg sier dere»*. Sakarias sier i sin lovsang om Johannes: *«Og du, barn, skal kalles Den Høyestes profet, for du skal gå fram foran Herren og rydde vei for ham og lære hans folk å kjenne frelsen, at deres synder blir tilgitt.» Luk 1,76f.*

Men likevel selv om han var så stor, så sier Jesus om døperen Johannes at *«den minste i himmelriket er større enn han.»* Hva mener Frelseren med «den minste»? En klassisk forståelse er at «den minste» er Jesus selv. Johannes sa: *«Jeg døper dere med vann. Men det kommer én som er sterkere enn jeg. Jeg er ikke engang verdig til å løse sandalremmen hans. Han skal døpe dere med Hellig Ånd og ild.» Luk 3,16.* Men Johannes døpte Jesus. Peter lot Jesus til slutt vaske sine føtter. Jesus er vår tjener som har fornedret seg så dypt som ingen andre. Han gav avkall på alt og fornedret seg helt inn i døden for vår skyld. Han ble den «den minste», men han ble opphøyet og sitter i dag ved Faderens høyre hånd med alle fullmakter. Et annet perspektiv er at døperen Johannes står ved terskelen til Guds Rike i den nye pakt. Han er den siste i forberedelsestiden fra syndefallet og fram til at Gud ble menneske. Han viser vei inn i den nye pakt, det nye lovede land, Jesu Kristi rike. Hans oppgave er fra Gud. Hans forkynnelse og hans dåp har som mål å gi syndere evangeliet slik at de kan bli en del av Guds rike. I Guds rike opphøyes tollere og syndere til Guds barn. Det er det samme riket vi kom inn i gjennom dåpens sakrament og her får vi leve i troen på Jesus Kristus. Her har vi alt for tid og evighet. Lukas beskriver det slik: *«Blant dem som er født av kvinner, er ingen større enn Johannes. Men selv den minste i Guds rike er større enn han. Hele folket hørte på Johannes, også tollerne, og de gav Gud rett og lot seg døpe av Johannes.» Luk 7,28-29.* Tollere og syndere, de mest foraktede og minste i folks øyne, var rene og rettferdige og hellige. Dette skjedde gjennom det evangelium døperen Johannes formidlet i ord og sakrament. Men folkets åndelige ledere, fariseerne og de skriftlærde stod utenfor. De foraktet døperen Johannes sitt budskap. De ville med makt tilrane seg Guds rike. De fikk korsfestet Jesus Kristus. De forfulgte apostlene, og de kristne. *«Fra døperen Johannes' dager og like til nå trenger himmelriket seg fram, og de som trenger på, river det til seg.»* Her er betydningen at de øver vold mot himmelriket. Enhver som går på egenrettferdighetens vei, trækker på Jesu verk for oss og

utøver vold på Guds rike. De har ikke behov for noen frelser. Verset kan også være en hentydning til alle de som står sannheten imot.

Det naturlige menneske reagerer alltid når vi hevder Skriften alene, nåden alene og troen alene. Johannes selv fikk merke dette hatet. Han ble satt i fengsel og ble drept fordi han var tro mot Guds ord. *«Og lyset skinner i mørket, men mørket tok ikke imot det.» Joh 1,5.* Men ordet viser også til at enhver som skal inn i Guds rike ikke kan sove seg inn. Det er med alvor og med stor smerte en må oppgi alt sitt eget. En må erkjenne at i meg bor det intet godt. Jeg er helt avhengig av Jesus Kristus. Jesus vil jeg ofre alt for å beholde. Jesus har flere lignelser om dette som for eksempel perlen en mann ofrer alt for å få tak i. Troens strid er en realitet. Vi merker det daglig i en liten kirke. Det å være tro mot skrift og bekjennelse koster. *«Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himmelriket er deres.» Matt 5,10.*

Skriften har mange eksempler på folk som trengte seg på: På første pinsedagen er det flere tusen som spør Peter: Hva skal vi gjøre? Peter svarte: *«Vend om og la dere døpe i Jesu Kristi navn, hver og en av dere, så dere får tilgivelse for syndene, og dere skal få Den Hellige Ånds gave.»* Vi minnes synderinnen som kaster seg ned ved Jesu føtter, Sakkeus i treet, den syke som ble firt ned gjennom taket, røveren på korset og alle de som kom til Johannes ved Jordans elvebredd. Mennesker som eier troen på Jesus Kristus, må høre evangeliet igjen og igjen for å overleve koste hva det koste vil.

«Og om dere vil ta imot det: Han er den Elia som skulle komme. Den som har ører, hør!»
Jesus sammenligner her døperen Johannes med profeten Elia. De hadde mange fellestrekk. De var kledd på samme måte og hadde oppdraget med å forkynne til omvendelse. Mange trodde at Johannes var Elia som var vendt tilbake. Når Johannes stod fram så var det ikke sine egne ord og betraktninger han kom med. Johannes storhet ligger i dette at han ikke forkynte sine egne oppfatninger, men la ut Guds eget ord slik han hadde det fra profetene. Johannes var oppfyllelsen av profetordet i Mal 4,5: *Se, jeg sender profeten Elia til dere før Herrens dag kommer, den store og skremmende. Mal. 4,5* Johannes setter punktum for den gamle pakt med alle dens ordninger. Den gamle pakt har med sine ordninger forberedt Kristi komme. De var et skyggebilde på Jesus som hebreerbrevet taler om. *«Loven inneholder bare en skygge av alt det gode som skulle komme, ikke det sanne bildet av tingene. Hvert år bæres det fram offer som stadig er de samme, men med disse makter ikke loven å gjøre dem som ofrer, fullkomne.»* Hebr 10,1. Nå har Kristus kommet til jord dermed opphører den gamle pakt. Nå har Jesus en gang for alle ofret seg selv for alle menneskers synder. Nå gjelder Kristi rettferdighet for hver og en som tror. Hør, dette er Guds ord.

Til slutt vender Jesus til de som ikke vil høre og gi akt på hans ord. Han beskriver barn som aldri blir fornøyd. *«Men denne slekt, hva skal jeg sammenligne den med? Den ligner barn som sitter på torget og roper til hverandre: Vi spilte på fløyte for dere, men dere ville ikke danse. Vi sang sørgesanger, men dere ville ikke klage»* Når Israels folk levde i den gamle pakt, da ble det ofte for tungt og ufritt. De ville ha frihet og dyrket fremmede guder. Mange klaget på åket som var lagt på dem av fariseerne og de skriftlærde. Men nå når Kristus kommer med det frie evangelium der alt er gratis, da svarer de: *«Dette er en hard tale - hvem kan høre på den»*. Derfor gråter Jesus over Jerusalem. Han kom og ville ta seg av de som var trellbundet, men de ville ikke. Slik er det naturlige menneske. Forkynnes loven i all sin enkelhet og klarhet, så er den for streng. Den passer ikke det moderne menneske som dyrker sin individuelle frihet på alle kanter. Forkynnes evangeliet fritt så reagerer det naturlige menneske med at dette er altfor enkelt. Evangeliet har ikke plass til min egen vilje og mine gjerninger. Jeg må få alt av Gud. Selv har jeg ingen ting annet enn synd. Evangeliet er fullstendig gratis.

«For Johannes kom; han verken spiste eller drakk, og folk sier: Han er besatt. Menneskesønnen kom; han både spiser og drikker, og de sier: Se, for en storeter og vindrikker, venn med tollere og syndere!»
Både Johannes og Jesus måtte tåle kritikk, hån og forfølgelse. Johannes verken åt eller drakk. Han beskyldte så for å være besatt. Jesus åt og drakk med tollere og syndere. Han ble også beskyldt for å være besatt, en storeter, vindrikker, synderes og tolleres venn. Slik er en kristens kår i verden; misforstått og foraktet. Måtte vi ikke tie stille om sannheten i redselen for å bli gjort narr av eller bli foraktet. Guds rike må stormes. Vi må kjempe for å beholde livets krone.

Vi skal ikke tilpasse oss denne verden. Det er Guds ord som skal få bestemme hva vi skal tro, lære og bekjenne. Derfor er det viktig for oss å beholde en kirke, en menighet og en gudstjeneste der ordet forkynnes klart slik at mennesker får høre både lov og evangelium til tukt og til trøst, og at vi har en messe der sakramentene brukes jevnlig for å styrke troen. I parallellstedet i Luk 7,35 heter det: *«Men Visdommen har fått rett, det bekrefter alle barna hennes.»* Visdommen, Guds frelsesåpenbaring i Jesus Kristus og gjennom vegrydderen Johannes er bekreftet som den sanne visdom ikke gjennom de mange, men gjennom den lille trofaste flokken som er Guds barn. Amen.